

ЗАТВЕРДЖУЮ

ректор Харківського національного
економічного університету
імені Семена Кузнеця
Володимир ПІНОМАРЕНКО

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації «Професійна підготовка майбутніх учителів каліграфії у коледжах КНР», виконаної аспірантом кафедри педагогіки, іноземної філології та перекладу

Ян Хунхао

**для здобуття ступеня доктора філософії
зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки»
(галузь знань 01 Освіта/Педагогіка)**

Публічна презентація наукових результатів дисертації Ян Хунхао «Професійна підготовка майбутніх учителів каліграфії у коледжах КНР» та її обговорення відбулися 08 квітня 2025 р. на розширеному засіданні кафедри педагогіки, іноземної філології та перекладу Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця. У результаті проведеної презентації та обговорення дисертації експерти у складі кандидата філологічних наук, доцента, доцента кафедри педагогіки, іноземної філології та перекладу Коваленко О.Ю., кандидата педагогічних наук, доцента, доцента кафедри педагогіки, іноземної філології Демет'євої Т.І., головуєчий на засіданні кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки, іноземної філології та перекладу Дубцова О.В. та присутні на засіданні кафедри дійшли таких висновків:

1. Науковий рівень дисертації відповідає діючим вимогам до атестації здобувачів ступеня доктора філософії, а саме вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою КМУ від 12.01.2022 р. №44, а саме:

щодо пунктів 6 і 7 – дисертація подана у вигляді спеціально підготовленого рукопису, виконана державною мовою, є кваліфікаційною науковою працею, виконаною особисто здобувачем, характеризується єдністю змісту, має встановлену вимогами структуру: анотацію, вступ, три розділи, висновки, список використаних джерел, додатки, містить нові науково обґрунтовані результати

проведених здобувачем досліджень, які виконують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для освітньої галузі.

2. Дисертація виконана на актуальну тему. Актуальність обраної теми дослідження визначається значною роллю вчителів каліграфії у формуванні культурної свідомості сучасного китайського суспільства в умовах нинішнього етапу розвитку країни та змін у світовій економіці й політиці. Каліграфічна освіта у КНР є важливою і для культурного, і для естетичного виховання нації, тому розвиток каліграфії у Китаї позиціонують як одну зі стратегій зміцнення країни через культуру. У зв'язку з цим суттєво зростають вимоги до особистості вчителя китайської каліграфії, його професійних знань, навичок та професійної культури. Автор дисертації Ян Хунхао наголосив на тому, що на вимогу сьогодення майбутні вчителі каліграфії повинні популяризувати китайську культуру, володіти науковою теорією та методами викладання каліграфії, впроваджувати каліграфічну освіту, застосовувати інформаційні технології, бути компетентними у викладанні каліграфії в різних типах шкіл, мати високий рівень культурної грамотності, вміти читати тексти стародавньою китайською мовою, володіти основними методами пошуку інформації, а також розуміти теоретичну динаміку і тенденції розвитку своєї професії.

Обраний напрям дослідження здобувача є важливим завданням сучасних закладів вищої освіти і актуалізує тему дисертації, виконаної Ян Хунхао.

Актуальність роботи підтверджується також її зв'язком з науковими дослідженнями Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця за ініціативною науково-дослідною роботою № 1/2020 «Управління формуванням професійних компетентностей майбутніх фахівців в умовах інформаційного полікультурного освітнього простору» (номер державної реєстрації 0120U104231).

3. Результати дослідження дисертанта мають наукову новизну. Результати дослідження дисертанта Ян Хунхао мають різний ступінь наукової новизни, основні положення якої полягають у такому:

У дисертації вперше теоретично обґрунтовано, змістовно розроблено та експериментально апробовано з урахуванням сучасних наукових напрацювань методика професійної підготовки майбутніх учителів китайської каліграфії у коледжах КНР, яка полягає у створенні в освітньому просторі коледжу відповідного соціально-освітнього середовища, що забезпечує в навчально-виховному процесі комплекс умов і зовнішніх обставин, спрямованих на розвиток необхідних особистісних професійно важливих якостей, самореалізацію, саморозвиток, розкриття творчого потенціалу, формування професійної компетентності майбутніх учителів каліграфії; уточнено понятійно-категоріальний апарат теорії професійної підготовки, зокрема вперше конкретизовано поняття «професійна підготовка» щодо майбутніх учителів китайської каліграфії, «професійна компетентність майбутніх учителів китайської каліграфії»; детально розглянуто структуру процесу формування професійної компетентності майбутніх учителів китайської каліграфії; виокремлено критерії: мотиваційно-ціннісний (сформованість мотивації та ціннісних орієнтацій на майбутню професійну діяльність, професійно значущих якостей особистості),

знаннєвий (наявність знань, необхідних для здійснення професійної діяльності, сформованість вмінь працювати з інформацією) та праксіологічно-рефлексивний критерії (дієвість знань, необхідних для здійснення професійної діяльності, сформованість комунікативних вмінь і навичок, рефлексивних вмінь); схарактеризовано показники і рівні (продуктивний, репродуктивний, фрагментарний) сформованості професійної компетентності майбутніх учителів каліграфії.

Подальшого розвитку набули положення щодо оновлення змістово-дидактичних засад професійної підготовки майбутніх учителів каліграфії у коледжах КНР.

4. Розробки дисертанта мають практичну цінність, це визначається тим, що успішна експериментальна перевірка науково обґрунтованої та розробленої методики професійної підготовки майбутніх учителів каліграфії дозволяє рекомендувати її до впровадження в освітній процес закладів вищої освіти Китаю для підвищення професійної компетентності майбутніх учителів цієї спеціальності. В процес професійної підготовки майбутніх учителів китайської каліграфії можуть бути також впроваджені навчально-методичні матеріали, рекомендації з оновлення освітньо-професійних програм та змісту педагогічної підготовки майбутніх учителів каліграфії, пакет діагностичних матеріалів для визначення рівня сформованості професійної компетентності в майбутніх учителів каліграфії.

5. Оформлення дисертації відповідає діючим вимогам, затвердженим Наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 р. №40. Робота виконана в науковому стилі, її зміст викладено в логічній послідовності розв'язування завдань дослідження.

6. Структура й обсяг дисертації відповідають вимогам виконаної освітньо-наукової програми. Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, висновків до кожного з них, загальних висновків, списку використаних джерел і додатків. Загальний обсяг становить 301 сторінку (12,5 авт. арк.). Дисертація містить 20 таблиць, з яких 6 займають 12 повних сторінки, 30 рисунків (1 рисунок займає 1 повну сторінку), 7 додатків на 27 сторінках. Список використаних джерел містить 319 найменувань на 31 сторінці, із них – 123 іноземною мовою. Обсяг основного тексту дисертації – 217 (9 авт. арк.).

7. Всі наукові результати дисертації опубліковані, апробація результатів є достатньою, отже вимоги пунктів 8 і 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою КМУ від 12.01.2022 р. №44 виконані.

Усі положення наукової новизни та основні результати дослідження Ян Хунхао висвітлені у 13 наукових працях (з яких 11 одноосібних), із них: 4 – статті в вітчизняних фахових наукових виданнях, 2 – статті в міжнародних наукових виданнях, 6 – матеріали наукових конференцій, 1 – розділ монографії, яка проіндексована в наукометричній базі Scopus.

Чотири наукові публікації відповідають п.8 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради

закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року №44, та зараховуються як 4 наукові публікації.

В опублікованих працях здобувача повністю відображено сутність та зміст отриманих результатів дослідження та їх наукова новизна. Результати дослідження доповідались і отримали позитивну оцінку на міжнародних науково-практичних конференціях. З огляду на це, апробація результатів дисертаційної роботи є достатньою.

Публікації, що відтворюють наукові результати дисертацій:

Статті у фахових виданнях України:

1. Yang Honghao. Educational programs for Chinese calligraphy teachers as a component of quality education in Chinese Universities (on the example of Shanxi Institute of applied sciences and technology). *Проблеми інженерно-педагогічної освіти*. 2021. № 73. С. 145-157.

URL: <https://jped.uipa.edu.ua/index.php/JPED/article/view/467/386>

DOI: <https://doi.org/10.32820/2074-8922-2021-73-145-157>

2. Ян Хунхао. Системний підхід як основа формування професійної компетентності майбутніх учителів каліграфії в Китаї. *Інноваційна педагогіка*. 2023. Вип. 62. Том 2. С.118-122.

URL: http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2023/62/part_2/22.pdf

DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2023/62.2.22>

3. Ян Х. Система оцінки результативності методики формування професійної компетентності майбутніх учителів китайської каліграфії. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах* : зб. наук. пр. / [редкол.: А.В. Сущенко (голов. ред.) та ін.]. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2024. Вип. 95. С. 71-77.

URL: <http://www.pedagogy-journal.kpu.zp.ua/archive/2024/95/15.pdf>

DOI: <https://doi.org/10.32782/1992-5786.2024.95.13>

4. Ян Хунхао, Інноваційні методи формування професійної компетентності майбутніх учителів китайської каліграфії. *Вісник науки та освіти*. 2024. № 7(25). С. 1179-1192.

URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/vno/article/view/13715/13781>

DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-7\(25\)-1179-1192](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-7(25)-1179-1192)

Монографії

5. Jisheng, B., Honghao, Y., Caijing, Z., Morhunova, N. The influence of the national mentality of Chinese students on the formation of professional and communicative competence using innovative technologies. *Problems and prospects of training in higher school: Pedagogical, philological, psychological and intercultural aspects*, 2023, Pp. 122–141. (Scopus).

URL: <http://monograph.com.ua/pctc/catalog/book/978-617-7319-94-7.ch8>

DOI: <https://doi.org/10.15587/978-617-7319-94-7.ch8>

Статті у закордонних виданнях

6. Yang Honghao. The impact of using modern methods and forms of teaching future calligraphy teachers on the effectiveness of the educational process. *KELM*

(*Knowledge, Education, Law, Management*). 2024. № 5 (65). С. 32-39.

URL: <https://kelmczasopisma.com/ua/viewpdf/12305>

DOI: DOI <https://doi.org/10.51647/kelm.2024.5.6>

7. Yang Honghao. Curriculum settings in Chinese high calligraphy education. *Edukácia vo vysokoškolskom prostredí: Zborník vedeckých recenzovaných prác s medzinárodnou účasťou*. Technická univerzita v Košiciach. (Košice, Slovensko). 2022. P. 121-125.

URL: https://arl4.library.sk/arl-spu/en/detail/?&idx=spu_us_epca*163331

Праці апробаційного характеру

8. Ян Хунхао Особливості професійної підготовки майбутніх учителів у КНР. *Проблеми і перспективи мовної підготовки іноземних студентів*: збірник наукових статей за матеріалами XVIII Міжнародної науково-практичної конференції (19 жовтня 2023 р.). – Харків: ХНАДУ, 2023. С. 218-222.

URL: https://tfc.khadi.kharkov.ua/fileadmin/F-TFC/Мовної_підготовки_ЗБІРНИК_конф._ХНАДУ._19.10.2023_.pdf

9. Ян Хунхао. Особливості освітньо-професійних програм фахової підготовки бакалаврів-майбутніх учителів каліграфії у коледжах КНР. *Proceedings of The 2nd International Scientific Conference «Sustainable development strategy: global trends, national experience and new goals»*, and dedicated to the 100th anniversary of the National Leader of the Azerbaijani people Heydar Aliyev. Vol. II Mingachevir, 8-9 December 2023. P. 629-632.

URL: https://mdu.edu.az/wp-content/uploads/2024/03/Bey_konf_cild_2_11.03.2024.pdf

10. Ян Хунхао. Мета професійного розвитку майбутніх вчителів каліграфії у КНР. *Наукова ініціатива іноземних студентів та аспірантів у світі інтеграції освіти і науки України у міжнародний освітній простір*: збірник наукових статей за матеріалами XI Міжнародної науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти та молодих учених (15 лютого 2024 р.). – Харків : ХНАДУ, 2024. С. 99-104.

URL: <https://dspace.khadi.kharkov.ua/handle/123456789/20132>

11. Ян Хунхао. Розробка цілей формування професійної компетентності майбутніх учителів каліграфії як основа для змістовного наповнення їх підготовки. *Education via Distance Learning and other Pedagogical Challenges: Proceedings of the 3rd International Scientific and Practical Internet Conference*, September 9-10, 2024. FOP Marenichenko V.V., Dnipro, Ukraine, P. 158-161.

URL: <http://www.wayscience.com/wp-content/uploads/2024/09/Conference-Proceedings-September-9-10-2024-1.pdf>

12. Yang Honghao. The current situation of calligraphy education in Chinese universities. *Global Scientific Innovations: From Idea to Implementation: Proceedings of III International Scientific and Practical Conference (23-25 September 2024)*. Chernivtsi, Ukraine, 2024. P. 30-34.

URL: <https://eesf.report/wp-content/uploads/2024/10/23-25.09.24-global-scientific-innovations-from-idea-to-implementation.pdf>

13. Ян Хунхао. Результати дослідження особливостей професійної підготовки майбутніх учителів китайської каліграфії. *Проблеми і перспективи мовної підготовки іноземних студентів у закладах вищої освіти* : зб. наук. ст. за

матеріалами XIX Міжнар. наук.-практ. конф. (17 жовтня 2024 р.). – Харків : ХНАДУ, 2024. С. 206-211.

URL: https://tfc.khadi.kharkov.ua/fileadmin/FTFC/%D0%9C%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%BE%D1%97%D0%BF%D1%96%D0%B4%D0%B3%D0%BE%D1%82%D0%BE%D0%B2%D0%BA%D0%B8/%D0%97%D0%91%D0%86%D0%A0%D0%9D%D0%98%D0%9A%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%84.%D0%A5%D0%9D%D0%90%D0%94%D0%A3-2024_.pdf

Наукові праці, які додатково відображають наукові результати дисертації

14. Моргунова Н., Ян Хунхао. Врахування психолінгвістичних аспектів у навчанні китайських студентів української мови як іноземної. *Sociálna práca v súčasnej spoločnosti* II. Zborník príspevkov z on-line medzinárodnej vedeckej konferencie (29 november 2022, Spišské Podhradie, Slovensko). Teologický inštitút v Spišskom Podhradí. 2022. С. 118-127.

URL: <https://www.ku.sk/fakulty-katolickej-univerzity/teologicka-fakulta/udalosti/konferencia-socialna-praca-v-sucasnej-spolocnosti-ii.html>

Апробація результатів дисертації. Основні положення і висновки, викладені в дисертації, доповідалися й одержали схвалення на міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях, зокрема: «Sociálna práca v súčasnej spoločnosti» (Spišské Podhradie, Slovensko, 29 november 2022), «Educational and scientific activity in a new time: realities and challenges» (Mingachevir, Azerbaijan, 16-17 December 2022), «Наукова ініціатива іноземних студентів та аспірантів у світі інтеграції освіти і науки України у міжнародний освітній простір» (м. Харків, 02 березня 2023 р.), «Проблеми і перспективи мовної підготовки іноземних студентів» (м. Харків, 19 жовтня 2023 р), «Education via Distance Learning and other Pedagogical Challenges» (Dnipro, Ukraine, 9-10 September 2024), «Global Scientific Innovations: From Idea to Implementation» (Chernivtsi, Ukraine, 23-25 September 2024) та ін.

8. Дисертація «Професійна підготовка майбутніх учителів каліграфії у коледжах КНР» аспіранта кафедри педагогіки, іноземної філології та перекладу Ян Хунхао виконана із дотриманням принципів академічної доброчесності. Усі результати, які винесено автором на захист, отримані самостійно і містяться в одноосібних опублікованих роботах. У роботах, опублікованих у співавторстві, використані тільки ті ідеї та положення, які є результатом особистих наукових пошуків.

9. Загальний висновок. Дисертація Ян Хунхао є завершеною кваліфікаційною науковою працею, має теоретичну та практичну цінність, в якій викладено авторський підхід до розробки теоретичних і методичних положень та рекомендацій з проблеми забезпечення процесу професійної підготовки майбутніх учителів каліграфії у коледжах КНР. Проведені дослідження свідчать про високий професіоналізм та зрілість Яна Хунхао як науковця, здатного здійснювати теоретичні та практичні дослідження в освітній сфері на високому рівні. Дисертант демонструє ґрунтовне володіння методологією наукового

пошуку та широкий науковий світогляд.

Подана дисертаційна робота «Професійна підготовка майбутніх учителів каліграфії у коледжах КНР» аспіранта кафедри педагогіки, іноземної філології та перекладу Ян Хунхао відповідає спеціальності 011 – «Освітні, педагогічні науки», відповідає вимогам до дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії, а саме вимогам пунктів 6, 7, 8 і 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою КМУ від 12.01.2022 р. № 44. Автор роботи, Ян Хунхао, може бути представлений до публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки».

10. Рішенням розширеного засідання кафедри педагогіки, іноземної філології та перекладу (протокол № 11 від 08.04.2025 р.)

УХВАЛИЛИ:

10.1. Затвердити Висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Ян Хунхао «Професійна підготовка майбутніх учителів каліграфії у коледжах КНР», яка представлена на здобуття наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки».

10.2. Рекомендувати дисертацію Ян Хунхао «Професійна підготовка майбутніх учителів каліграфії у коледжах КНР» до публічного захисту у разовій спеціалізованій вченій раді в галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» після її утворення рішенням вченої ради ХНЕУ ім. С. Кузнеця та введення в дію відповідного наказу.

Експерт за дисертацією,
доцент кафедри педагогіки,
іноземної філології та
перекладу,
к.філолог.н., доцент

Оксана КОВАЛЕНКО

Експерт за дисертацією,
доцент кафедри педагогіки,
іноземної філології та перекладу,
к.п.н., доцент

Тетяна ДЕМЕНТЬЄВА

Головуючий на засіданні
доцент кафедри педагогіки,
іноземної філології та перекладу,
к.філ.н., доцент

Ольга ДУБЦОВА